

SÆRTRYKK AV
STATSØKONOMISK
TIDSSKRIFT
OSLO

Økonomisk forskning og undervisning i Norge.

Av professor dr. Ragnar Frisch.

Den planen for utbyggingen av økonomisk forskning og undervisning som her legges fram er blitt til i samråd med universitetsstipendiatene Petter Jakob Bjerve og Stein Johnsen, konsulent Knut Getz Wold og dr. Olav Reiersøl, som alle tidligere har vært medarbeidere ved Universitetets Sosialøkonomiske Institutt. Dessuten er planen blitt drøftet med dosent Thomas Sinding. Jeg hadde ønsket å få drøftet den mer inngående også med en videre krets av kolleger, men dette har ikke vært praktisk gjennomførleg, bl. a. fordi flere av dem er bortreist i offentlig oppdrag.¹ Jeg tror imidlertid at også de andre kolleger i det vesentlige er enige i det som her framføres.

Spørsmålet om økonomisk forskning og undervisning i Norge er ikke et isolert Universitetsanliggende. Det angår for det første en del andre institusjoner hvor det også drives økonomisk forskning og undervisning, og dernest angår det også de institusjoner eller administrasjonsgrener hvor økonomene vil få praktiske arbeidsoppgaver. Universitetet står imidlertid i en særstilling fordi det er her utdannelsen av sosialøkonomer foregår. Tilsiget av nye krefter til de andre stedene der det pågår — eller organiseres — økonomisk forsknings- eller utredningsarbeid, vil ennå i lang tid måtte skje fortrinnsvis gjennom Universitetet. Dette er forutsetningen for den planen som her legges fram.

Det er delvis forskjellige myndigheter som må ta standpunkt til de enkelte deler av planen, men det er likevel greiest å legge fram en oversikt samlet.

¹ Utredningen ble skrevet i begynnelsen av desember 1945 og da sirkulert i stensilert form.

1. *Generelt om behovet for sosialøkonomer og sosialøkonomisk forskning.*

Siden frigjøringen har etterspørselen etter trenede sosialøkonomer vært overveldende. Først og fremst gjelder dette sentraladministrasjonen, hvor de trengs til utrednings- og planleggingsarbeid. Men i stor utstrekning gjelder det også næringsorganisasjoner, partiorganisasjoner, aviser og delvis også større bedrifter. På alle disse stedene ønsker en nå å bruke sosialøkonomer i mye større utstrekning enn før. Det trengs folk med bred teoretisk kunnskap på moderne grunnlag og med kjennskap til de karakteristiske trekk i norsk næringsliv og sosialstruktur.

Slike folk kan ikke trylles fram i en fart. Det tar mange år å utdanne dem. Dessuten blir naturligvis antallet av førsteklasses krefter begrenset derved at det ved siden av de rent faglige kvalifikasjoner også trengs slike almenmenneskelige egenskaper som energi, initiativ og administrasjonsevne, og disse egenskaper vokser ikke på trær.

Da frigjøringen kom, var vi i den heldige stilling at vi hadde en del unge, høyt kvalifiserte sosialøkonomer som kunne settes inn på noen av de viktigste poster. Men gruppen var altfor liten. «Beholdningen» ble bunnskrapt på kort tid. En del av de utmerkede norske økonomene som under krigen hadde arbeidet i utlandet kom visstnok hjem, men heller ikke det strakk til. Noen av dem var forresten blitt innfanget av arbeidet ute. Som et eksempel kan nevnes at University of Chicago tviholder på en av våre beste folk som Finansdepartementet sterkt ønsket å få hjem til en spesiell oppgave.

Da tilgangen ikke har kunnet økes, er det nå et meget stort udekket behov, og arbeidspresset på de økonomer som er beskjeftiget med utrednings- og planleggingsarbeid nærmer seg det uforsvarlige. I noen grad skyldes naturligvis dette de ekstraordinære forhold under gjenreisningen. Men den største delen av behovet er av permanent karakter, og nye arbeidsoppgaver vil sikkert komme til etter hvert. Det er en ny innstilling overfor hele det økonomiske problemet som gjør seg gjeldende. Det er forresten tilfelle ikke bare i vårt land, men mange andre steder også. Det store behov for økonomer — behovet for virkelig førsteklasses folk — er derfor noe en må regne med som varig.

Det er selvsagt gledelig at samfunnet har bruk for disse folkene, og ingen har større grunn til å glede seg over det enn de som etter evne har arbeidet på å gjøre dem skikket for oppgaven. Men situasjonen i dag rommer også et moment som gir grunn til den største bekymring: Slik forholdene er nå får de unge økonomer praktisk talt ikke tid til å drive forskning.

Kan da dette være så nødvendig, vil kanskje noen spørre. Det vi trenger nå og i de nærmeste årene fremover er vel først og fremst «praktisk økonomikk», ikke «forskningsøkonomikk». Et slikt resonnement ville være omtrent som det byungen brukte da han første gang kom på landet: Han ville ikke ha slik melk de trekker av kua, bare slik de kjøper i butikken. — Hvis vi ikke holder forskningsarbeidet ved like, vil kilden til fornyelse tørre ut før vi vet ordet av det. Produksjonen av slike folk som nå har vist seg brukbare, vil da raskt stanse av seg selv.

For å sikre fornyelsen trengs det for det første å skaffe arbeidsvilkår for de folk som går inn for den økonomiske forskningen som en livsoppgave. Men dernest er det også av betydning å få organisert en større gruppe av folk som innstiller seg på å drive det fri forskningsarbeid bare en viss tid og med det for øye at de skal kvalifisere seg for et senere arbeid med sentrale, praktiske utrednings- og planleggingsoppgaver. Først og fremst gjelder det her de store samgripingsproblemene, f. eks. drøftelsen av hvorledes de generelle lønns-pris-valutapenge- og skattespørsmålene griper inn i hverandre.

Dette er noe en må leve seg inn i. Og det kan praktisk talt bare gjøres av dem som selv får anledning til å delta i det frie forskningsarbeid en tid. Det særegne ved dette arbeid er at forskeren i ro får utfolde sin fantasi, bygge opp det han mener er den mest fruktbare teori og selv velge det erfaringsmateriale han vil prøve den på. Det betyr selvsagt ikke at han vil fortape seg i urealistiske problemstillinger. Frihetskravet gjelder mer arbeidsmåten enn oppgaveformuleringen, forskeren lar seg inspirere av de aktuelle problemene, det er nettopp et særmerke ved moderne økonomisk teori. Men det er naturligvis ikke til å unngå at den realismen som forskeren går inn for, undertiden må bli litt forskjellig fra det som enkelte, ut fra sine spesielle synspunkter, mener er den rette form for realisme. Når en vil

forsøke å samle alle eller en større gruppe av økonomiske foreteelser under en felles forklaring, vil en måtte se annerledes på spørsmålet om hva som er «viktig» og «realistisk» enn hvis en ser problemene ut fra en trangere synsvinkel.

Et bevis for nytten av en forutgående vitenskapelig tjenestetid for dem som skal arbeide i praksis med de sentrale økonomiske spørsmålene, er den omstendighet at storparten av de unge økonomer som har gjort et godt arbeid på dette område, har hatt en kortere eller lengere forskningstid etter sin embetsksamen.

Konklusjonen blir da den at en viktig gjenreisingsoppgave i Norge i dag er så snart som mulig å få bygd opp et tilstrekkelig stort og tilstrekkelig godt utvalg av unge mennesker som kan ofre seg for fri økonomisk forskning og disponere de nødvendige instituttmessige hjelpemidler. Dette er nødvendig selv ut fra en meget kortsiktig vurdering av hva som er «nyttig» for samfunnet. Det er neppe for meget sagt at effektiviteten i dette arbeidet for en stor del kommer til å bli bestemmende for hvorledes vår økonomiske og sosiale framtid skal arte seg.

2. Økonomiske og statistiske forskningsavdelinger utenfor Universitetet.

Av institutter utenfor Universitetet hvor det drives økonomisk og statistisk forskning må i første rekke nevnes Norges Tekniske Høgskole, Norges Landbrukshøgskole og Norges Handelshøgskole. Dessuten må nevnes det som er gjort og enda mer det som forberedes i Statistisk Sentralbyrå og flere av departementene og andre statsinstitusjoner, særlig Finansdepartementet, Arbeidsdirektoratet og Prisdirektoratet.

Med det store behov som det nå er for å knytte sammen teknisk og økonomisk sakkunnskap under utbyggingen av landet, synes det å måtte være plass for en betydelig utvidelse av økonomikkens stilling ved Norges Tekniske Høgskole, om ikke i den obligatoriske undervisning, så iallfall i et institutt hvor de ingeniører som måtte ønske det, kan få stifte bekjentskap med teknisk-økonomiske problemer og den måte en kan angripe dem på. Jeg tenker særlig på hele den problemkrets som knytter seg til de tekniske og økonomiske produktivitetslover og

deres anvendelse i bedriftene, og videre på prinsippene for markedsanalysen.

Ved Norges Landbruks høgskole har en allerede et institutt som har beskjeftiget seg med drifts- og produktivitets-spørsmålene fra økonomisk synspunkt, men det trengs en betydelig utvidelse for å sette det i stand til å ta opp disse spørsmålene på en tilstrekkelig bred basis. For bare å nevne et enkelt eksempel på oppgaver som her foreligger: I en bredt anlagt diskusjon i landbruksfagpressen for en tid siden angående «loven om det avtagende utbytte» og dens anvendelse på gjødningsproblemene, kom det for dagen store uklarheter, misforståelser og feiltolkinger, som sikkert ville vært ryddet av veien, hvis trenede økonomiske teoretikere og statistikere hadde samarbeidet med jordbruksfagfolkene.

Sosialøkonomikkens betydning for arbeidet ved Norges Handelshøgskole er så åpenbar at den ikke trenger å kommenteres i denne forbindelse. Mellom Handelshøgskolen og Universitetet har det jo allerede lenge foregått et nøye samarbeid med utveksling av lærere og sensorer. Forskjellige former for samarbeid mellom de økonomiske forskningsinstitutter ved de to institusjoner har også foregått.

Statistisk Sentralbyrå burde allerede for lenge siden i mer utpreget grad vært trukket inn som et ledd i den kjede av institusjoner som arbeider med de økonomiske problemer på et fritt vitenskapelig grunnlag. Rett nok må storparten av byråets virksomhet nå som før måtte innstilles på de store «byråstatistiske» oppgaver som skal tjene administrasjonens formål og hvis omfang blir mer eller mindre nøyaktig fastlagt i byråets budsjett. Men ved siden av dette må byrået nå gis anledning til å drive en selvstendig virksomhet av mye friere vitenskapelig karakter. Det må f. eks. få til sin disposisjon en fullt trent matematisk statistiker. For bare å nevne ett eksempel på en arbeidsoppgave hvor han trengs: Det eksisterer en høyt utviklet metodikk som angir hvorledes en skal utforme en representativ undersøkelse på en slik måte at den kan gi et maksimum av nyttbare opplysninger med et minimum av oppgaveinnsamling. Men det er helt umulig å sette seg inn i denne metodikken og anvende den på en forståelsesfull og kritisk måte uten å beherske visse sider av den matematiske statistikk. På slike og andre så vel statistiske som økonomiske om-

råder er det helt nødvendig at byrået selv har folk som ikke har noen annen oppgave enn å holde seg vitenskapelig à jour, selv arbeide vitenskapelig og formidle vitenskapens landevinninger til dem som står for byråets daglige virksomhet.¹

Av ikke mindre betydning er det at slike økonomisk avgjørende administrasjonsgrener som f. eks. Finansdepartementet, Arbeidsdirektoratet og Prisdirektoratet har til sin disposisjon folk som kan arbeide kontinuerlig med å nyttiggjøre det av økonomikkens og statistikkens landevinninger som kan bli av verdi for disse administrasjonsgrener.

Også på andre områder i stat og kommune og det private næringsliv er det behov for folk som kan arbeide med lignende oppgaver.

3. Den sosialøkonomiske og statistiske forskning ved Universitetet.

Den sentrale kilde som kan tilføre sosialøkonomisk og statistisk arbeidskraft til disse forskjellige anvendelsesområder er Universitetet. Her må landet holde sin intellektuelle hovedreserve for disse fags vedkommende og her må den stadige nyproduksjon forskningsmessig og undervisningsmessig skje.

Før rekrutteringen til de akademiske lærerstillinger og til de høyere stillinger som økonomiske og statistiske fagfolk i statens og kommunens tjeneste — særlig hvor det gjelder arbeid med den generelle type av problemer som er nevnt i innledningsavsnittet — trengs det at en setter i system det vitenskapelige treningsarbeid etter embetseksamen.

Denne treningen er det naturlig å organisere i tilknytning til Universitetets Sosialøkonomiske Institutt. Jeg skal ikke gå i detalj angående nytten av å organisere forskningsarbeidet instituttmessig på den måten som det har vært praktisert ved dette instituttet. Det må her være nok å henwise til at en rekke folk som nå arbeider selvstendig i viktige akademiske lærerstillinger eller i administrasjonen har vært medarbeidere på instituttet, og fått trening og stimulans der. Hva

¹ På møte i Norsk Statistisk Forening ble etter byråsjef Julie Backers foredrag «Hva bør det kreves av en effektiv statistiker?», enstemmig vedtatt en resolusjon som gikk ut på at møtet uttalte sin ubetingede tilslutning til tanken om at det i Statistisk Sentralbyrå blir opprettet en forskningsavdeling, og at det ansettes minst 1 medarbeider som får til særoppgave å arbeide med den matematiske statistikkens anvendelse i Byrået.

instituttet på denne måten har betydd med hensyn til den vitenskapelige rekruttering og vitenskapelige miljødannelse på det økonomiske område hos oss, kan vanskelig overvurderes. Både den økonomiske forskning og undervisningen står derfor i stor takknemlighetsgjeld til dem som har ytet midler til instituttets drift. Det gjelder i første rekke The Rockefeller Foundation og Norsk Varekrigsforsikrings Fond. Men også staten har ytet betydelige midler (bl. a. gjennom den del som gikk til koordineringsavdelingen av Den økonomiske strukturoversikt for Norge) liksom betydelige beløp er ytet privat.

En slik mer eller mindre tilfeldig finansiering kan imidlertid ikke fortsette. For en virksomhet som har vist seg å være av så direkte praktisk betydning og som det er så nødvendig å utvide, må finansieringen bringes inn i fastere former. På hvilken måte det skal skje, budsjettmessig og formelt administrativt, er ikke vesentlig. Det kan gjerne gjøres ved en eller annen form for tilknytning til Universitetets Institutt for Samfunnsforskning som det nå er forslag om å opprette. I alle tilfelle er de oppgavene det her er tale om, av så spesifikk økonomisk art og kaller i så høy grad på de spesielle erfaringer som det Sosialøkonomiske Institutt nå har ervervet seg, at oppgavene i praksis må løses av Sosialøkonomisk Institutt som en selvstendig arbeidende organisasjon.

Jeg skal nevne litt om de enkelte poster i det utbyggingsprogram en nå må forsøke å gjennomføre.

4. Assosiater ved Sosialøkonomisk Institutt.

Den vitenskapelige treningen for de folkene som skal rekruttere de vitenskapelige lærerstillinger og de høyere økonomiske og statistiske fagstillinger i administrasjonen og det praktiske liv ellers, kan for en vesentlig dels vedkommende organiseres effektivt på den måten at det ved Universitetets Sosialøkonomiske Institutt opprettes en ny type av stillinger, beregnet på unge økonomer som etter sin embetseksamen (og muligens etter ett års aspiranttid i Statistisk Sentralbyrå) kan komme til Universitetets Økonomiske Institutt som vitenskapelige medarbeidere. De skal ikke ha helt den samme stilling som universitetsstipendiatene, men forutsettes å gå inn i et mer regelmessig arbeid knyttet til Instituttet. De skal heller ikke arbeide

som alminnelige assistenter, men drive med selvstendige forskningsoppgaver. De skal ikke eller bare i ubetydelig grad delta i undervisningen. På Instituttet vil de kunne få den stimulans og de tekniske hjelpemidler som trengs for å effektivisere arbeidet. Instituttets leder måtte selvsagt ha det generelle overblikk over alle forskningsoppgavene og sørge for at beslektede oppgaver ble koordinert.

Ingen av de gjengse akademiske betegnelser er helt treffende for denne slags stillinger (heller ikke navnene «forskningsassistent» eller «amanuens» som jeg forsøksvis har brukt i et tidligere memorandum). Derimot vil assosiat («den som er tilknyttet») være ganske dekkende. Nærliggende ideassosiasjoner er det engelske «associate» (mye brukt bl. a. i Amerika om vitenskapelige medarbeidere) og det franske «associé». Navnet kan selvsagt endres om en finner noe bedre.

Det bør være to klasser av assosiater, en med lønn omtrent som for en dosent og en med lønn omtrent som for en amanuens.

For begge slags stillinger tenker jeg meg at ansettelsen i formen skal gjelde bare for ett år ad gangen (i likhet med det som er tilfelle for Universitetets stipendiatstillinger), men slik at ansettelsen kan fornyes så en assosiat av II klasse vanligvis får en samlet tjenestetid på i alt 2 år, og en assosiat av I klasse en samlet tjenestetid på i alt 5 år. For ingen av stillingene bør besettelsen bli et varig arrangement, det bør være en stadig gjennomtrekk. Etter 2 år bør det være klart om en assosiat skal rykke opp i I klasse eller gå over i det praktiske arbeid. Og etter 5 år bør det være klart om en assosiat av I klasse skal gå over i en fast lærerstilling, eller muligens til et særlig betydningsfullt økonomisk utrednings- eller planleggingsarbeid av mer praktisk art.

Antallet av assosiater av henholdsvis I og II klasse bør stå i forhold til antallet av ferdig uteksaminerte sosialøkonomiske kandidater. Av denne gruppe vil nemlig hvert år utvalget i det vesentlige skje. Jeg har tenkt meg at det hvert år burde tas ut noe i retning av 15 % av de uteksaminerte kandidater. Med den nåværende kandidattilgang vil det si at det hvert år ville bli opptatt om lag 3 nye assosiater og samtidig 2 à 3 slike gå over i praktisk virksomhet. Den samlede bestand ville da til enhver tid bli om lag 6 assosiater av II klasse og 3 av I klasse. Dette er det minimum som bør realiseres straks. Samtidig må det

settes i gang en opplysningsvirksomhet om det økonomiske studium og dets muligheter, slik at studentantallet raskt kan økes. En bør ta sikte på så snart som mulig å komme opp i det 3-dobbelte av det nåværende antall, idet antallet av assosiater blir økt tilsvarende.

5. Den tekniske avdeling (ekstraherings- og beregningsavdelingen).

I de senere år har det hendt flere ganger at offentlige eller private institusjoner utenfor Universitetet har bedt Instituttet om mot godtgjørelse å utføre ekstraherings- eller beregningsarbeider. I noen tilfelle har det vært store arbeider som har skullet utføres på kort tid. I disse tilfelle har gjennomføringen av arbeidene bare vært mulig fordi de økonomiske studenter har deltatt som ekstraherings- og beregningsassistenter. Dette har ikke bare skaffet studentene en inntekt, men de har også lært litt av arbeidet. For tiden pågår et stort arbeid hvor ca. 100 studenter deltar.

Gjennom disse arbeider og de som Instituttet har utført for egen regning har det fått ganske stor erfaring i den tekniske organisasjon av store ekstraheringsarbeider og store numeriske beregninger. Instituttet har tatt i bruk rasjonelle arbeidsmetoder og bl. a. søkt så mye som mulig å utnytte akkordsystemet. Det har særlig vist seg effektivt i de tilfelle da arbeidet har kunnet mekaniseres i tilknytning til en hullkortbearbeidelse eller en systematisk bruk av skrivende addisjonsmaskiner. Instituttet har også utarbeidet spesielle regnemetoder, f. eks. metoder for beregning av høyradige determinanter, et problem som bl. a. forekommer ved statistisk regresjonsanalyse med mange variable.

Organiseringen av slike arbeider faller utenfor det som en økonom vanligvis er beskjeftiget med. Men likevel kan disse arbeider i mange tilfelle være nødvendige som ledd i en forskningsoppgave økonomien er interessert i og som han kanskje har fått en spesiell bevilgning til. I slike tilfelle vil det kunne være til betydelig hjelp om den tekniske side ved arbeidet kan løses gjennom Instituttets avdeling for ekstrahering og beregning. Dette vil dessuten sikre en vesentlig mer økonomisk utnyttelse av gitte bevilgninger enn om hver enkelt på egen hånd skulle forsøke å organisere det tekniske ved arbeidet.

For å sette Instituttet i stand til å yte en slik service til alle Universitetets vitenskapsmenn eller forskergrupper på det økonomiske og sosiale område — og hvis det er mulig også for andre forskere i eller utenfor Universitetet — bør Instituttets tekniske avdeling gis en permanent organisasjon med 1 ekstraherings- og beregningsleder, minst 2 fast ansatte ekstraherings- og beregningsassistenter og en kontordame. Denne gruppe er i det vesentlige tenkt som en administrasjonsstab og til utførelse av mindre løpende ekstraherings- og beregningsarbeider. Ved de større arbeider som avdelingen måtte påta seg, vil det selv sagt kreves en mye større arbeidsstokk. Den vil imidlertid variere etter oppgavens art og må påregnes finansiert gjennom oppdragsgiveren i hvert enkelt tilfelle. Studentene utgjør her en elastisk reserve av arbeidshjelp.

Avdelingslederen bør ha omtrent samme lønn som en dosent, og de to fast ansatte assistenter lønn som universitetsassistenter på åremål.

6. Den konsultative avdeling.

Gjennomføringen av forskningsoppgaver på det økonomiske og sosiale område krever imidlertid ikke bare et teknisk apparat, men også en planlegging etter rasjonelle statistiske prinsipper. I mange tilfelle vil disse i høy grad måtte bygges på matematisk-statistisk kunnskap og erfaring. Instituttet har i mange tilfelle hatt anledning til å erfare i hvor høy grad forskere fra de forskjelligste fagområder trenger assistanse i disse henseender. Å få organisert en fast konsultativ avdeling som kan stå til tjeneste i disse henseender er derfor en av de aller mest påkrevde foranstaltninger til rasjonalisering av forskningen. Foreløpig bør en ta sikte på å få fast ansatt en konsultativ statistiker, som har fullt kjennskap til de moderne matematisk-statistiske metoder. Men senere vil det sikkert bli bruk for flere folk med slike kvalifikasjoner. De måtte samarbeide om de generelle prinsipp-problemer, og i en viss utstrekning dele de faglige anvendelsesområder mellom seg. Lønnen til en slik konsultativ statistiker bør forsøksvis settes som lønnen for en dosent. Men en må være forberedt på at det kan bli nødvendig å gå høyere, bl. a. p. g. a. konkurransen fra forsikringsselskapene som også er interessert i folk av denne type.

Ved den konsultative avdeling vil det ikke bli bruk for

underordnede assistenter på samme måte som ved den tekniske avdeling (ekstraherings- og beregningsavdelingen). Alminnelig skrive- eller regnearbeid i forbindelse med utredninger fra den konsultative avdeling må kunne utføres av den tekniske avdeling.

7. Instituttets egne forskningsoppgaver.

En vesentlig del av Sosialøkonomisk Instituttets virksomhet må som før være vidd forskningsoppgaver som Instituttet selv tar opp. Denne egne forskningsvirksomhet er en nødvendig forutsetning for at de øvrige grener av virksomheten skal bli stimulert og fornyet. Den egne forskningsvirksomhet tjener bl. a. til å holde kontakten med den internasjonale vitenskap på det økonomiske område. Før krigen hadde f. eks. Instituttet ikke sjelden besøk av vitenskapsmenn fra forskjellige land. De tilbrakte undertiden lengere tid, kanskje et års tid, ved Instituttet for å studere her og selv føre sine egne forskningsoppgaver videre. En slik virksomhet er selvsagt til gjensidig stimulering og må søkes gjenopptatt.

Jeg kan ikke her komme inn på de enkelte forskningsoppgaver som bør tas opp — delvis gjelder det videreføring av oppgaver som ble avbrutt ved krigen — for en del er det oppgaver som må løses ved særbevilgninger, muligens gjennom The Rockefeller Foundation. Bare en post av mer permanent karakter skal her medtas, nemlig løpende ekstraherings- og beregningsarbeid i forbindelse med de problemer som assosiatene arbeider med. Et minstebeløp som her må føres opp, er kr. 10 000 pr. år.

8. Instituttets administrasjon.

Instituttets administrasjon etter en utvidelse som her antydte måtte underkastes en nærmere drøftelse. I betraktning av at finansieringen av virksomheten kan komme fra så forskjellige kanter, og at det trengs en viss spesifikasjon av hvorledes midlene blir fordelt på de enkelte arbeidsoppgaver, vil det formodentlig være formålstjenlig å etablere et særskilt økonomistyre for instituttet. Dessuten vil det formodentlig være formålstjenlig å ha bestemmelser om måten hvorpå assosiatene skal tilsettes. Likeledes bør det formodentlig være visse regler

for i hvilken utstrekning gruppen av assosiater kan øve en selvstendig innflytelse på valget av arbeidsoppgaver eller arbeidsmåten.

Instituttets leder blir formodentlig å utpeke av Det Akademiske Kollegium slik som forutsatt i forslaget om Instituttet for Samfunnsforskning.

9. Lærerstillinger.

De økonomiske professorer (herunder professor Wedervang, som den gang var ved Universitetet) har tidligere sendt forslag om et dosentur i teoretisk statistikk med en særskilt begrunnelse som jeg her bare behøver å henvise til. Dessuten er foreslått et dosentur i bedriftsøkonomikk. Jeg regner med at begge disse stillinger blir bevilget. Likeledes at den øking av bevilgningen til hjelpelærere som er medtatt på fakultetets budsjettforslag, blir bevilget.

Det uten sammenligning viktigste spørsmål som deretter melder seg, er adjunktstipendiene. En må ta sikte på i løpet av noen år å få i alt 7 universitetsstipendiater i de økonomiske fag, nemlig 2 i økonomisk teori, 2 i næringsøkonomikk, 1 i sosiallære, 1 i penge- og finansiellære og 1 i statistikk.

En må regne med at omtrent halvparten av disse regulært vil være ute på studiereise. De øvrige vil gjennom sine pliktforelesninger og eventuelt noen ekstratimer i det vesentlige dekke det behov som det er for forelesninger i tillegg til professorenes og dosentenes forelesninger og det som dekkes ved bevilgningen til hjelpelærere. For å bevare undervisningens akademiske karakter, vil det formodentlig være riktigere å la forelesningsbehovet dekke på den her nevnte måte enn ved mer skolemessige forelesninger av lektorer, en tanke som før har vært oppe til drøftelse.

Foreløpig er det ikke noe påtrengende behov for nye profesorer, men et slikt behov vil melde seg i løpet av noen år.

